

Voorzitter: J. Lo-A-Njoe (D66)

Namens de raad: F. Folkerts (GL), R. Lagestee (GL), J. Scoop (PvdA), J. Bosma (PvdD), Y. Menger (Stadspartij), I. Jacobs (VVD), E. Armut (CDA), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvhN), E. Bernabela (PvhN), K. Blauw (PVV)

Namens het college: K. Schuiling (burgemeester), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Politiek vragenuur

00:17:00

Voorzitter: Goedemiddag, allen. Welkom bij dit politiek vragenuur wat dit keer geen mededelingen kent. Dat maakt dat we direct door kunnen naar de drie sets vragen die zijn aangeleverd. We gaan eerst naar de vraag van de fractie van GroenLinks over de beoogde straatnamen aan De Suikerzijde. Het woord is aan de heer Lagestee.

00:17:27

De heer Lagestee: Voorzitter, bedankt. Voorzitter, ik fiets of loop bijna dagelijks over de E. Thomassen à Thuessinklaan langs de J. Baart de la Faillestraat. Ik was nogal verbaasd toen ik las dat Cato Pekelharing-Doijer niet kan rekenen op een straat in De Suikerzijde. Wie wel een straat naar zich vernoemd krijgen, zijn Wubbo Ockels en John Huizinga. Voor zover we weten is Etta Palm de enige of een van de weinige vrouwen die geëerd wordt met een straatnaam in deze nieuwe wijk. Voorzitter, er zijn momenteel in Groningen 418 straten vernoemd naar mannen en slechts 47 naar vrouwen. Daarom is GroenLinks benieuwd op dit beeld, dat er weinig vrouwen op de nominatielijst staan, klopt. Wat er gedaan wordt om deze ongelijkheid aan te pakken. Wat er in de toekomst gedaan gaat worden om diversiteit en het straatnamenbeeld en de daarvoor verantwoordelijke commissie te koesteren. Dank u wel.

00:18:19

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Jacobs wil reageren.

00:18:24

Mevrouw Jacobs: Dank u wel. Ik vraag mij namens mijn fractie af of de fractie van GroenLinks zelf enig idee heeft hoe het kan dat er meer straten naar mannen genoemd worden dan naar vrouwen. Heeft u daar een analyse op gemaakt en wat was uw uitkomst daarop?

00:18:45

Voorzitter: De heer Lagestee.

00:18:50

De heer Lagestee: Voorzitter, daar hebben we zeker over nagedacht. Dat heeft natuurlijk veelal te maken met de prominente rol van mannen in de geschiedenis. De geschreven geschiedenis wellicht zelf. De wat minder belichte geschiedenis van Groningen, die misschien juist recentelijk wat meer aan het licht komt. Ik denk dat dat ons een betere kans geeft om daarin in het vervolg waakzamer op te zijn.

00:19:21

Voorzitter: Een korte vervolgvraag.

00:19:23

Mevrouw Jacobs: Als uw analyse dan ertoe leidt dat vrouwen een minder prominente rol hebben gespeeld in de geschiedenis, vindt u het dan redelijk dat er evenveel straten naar mannen genoemd worden dan naar vrouwen? Volgens mij zou het gevolg van uw analyse zijn dat straten genoemd worden naar niet prominente vrouwen. Is dat wat u wilt?

00:19:45

Voorzitter: Via de Voorzitter, meneer Lagestee.

00:19:48

De heer Lagestee: Voorzitter, dat is zeker niet mijn analyse. Ik had het over de geschreven geschiedenis in plaats van de geschiedenis in het algemeen. De wereld van de historie en geschiedenis is constant in beweging. We komen natuurlijk achter steeds meer dingen en we zijn dingen op andere manieren gaan waarderen. Daarom vind ik het niet gek dat wij op dit moment meer aandacht aan een andere kant besteden.

00:20:07

Voorzitter: Dank u wel voor uw antwoord. Mevrouw Blauw.

00:20:15

Mevrouw Blauw: Bent u er voor om de geschiedenis te herschrijven, want u heeft het over geschreven geschiedenis?

00:20:21

Voorzitter: Meneer Lagestee.

00:20:23

De heer Lagestee: Bedankt. Ik zie niet helemaal hoe dat aansluit op waar we het hierover hebben. Voor zover ik heb opgelet in mijn eigen woordvoering heb ik het niet over het hernoemen van straten, maar over het opletten in de vrij zeldzame omstandigheden dat wij een kans hebben om nieuwe straatnamen namen te geven. Het herschrijven van geschiedenis zit er natuurlijk helemaal niet in.

00:20:45

Voorzitter: Goed, dank u wel. Mevrouw Bernabela.

00:20:51

Mevrouw Bernabela: Dank u, Voorzitter. GroenLinks heeft een motie ingestuurd. Is die motie niet goed uitgevoerd? Verder denk ik dat meneer gelijk heeft, want er zijn inderdaad best meer vrouwen die benoemd kunnen worden. We hebben onlangs een tentoonstelling in het museum gehad met allemaal bekende Groningse vrouwen. Het is er wel.

00:21:13

Voorzitter: De heer Lagestee.

00:21:16

De heer Lagestee: Ik weet niet wat de vraag precies was?

00:21:20

Voorzitter: Kan mevrouw Bernabela de vraag stellen?

00:21:24

Mevrouw Bernabela: Of de motie niet goed is uitgevoerd die in 2021 gemaakt is.

00:21:29

Voorzitter: Helder. Meneer Lagestee.

00:21:31

De heer Lagestee: Ik denk dat ik de beantwoording daarvan liever aan de wethouder laat.

00:21:34

Voorzitter: Dit lijkt mij een uitstekend moment om naar de wethouder te gaan.

00:21:43

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Ik zou willen zeggen dat dit debat in de raad precies is waarom wij een straatnamencommissie hebben. Zodat de raad dit debat niet steeds hoeft te voeren met elkaar over individuele straatnamen. Dat allereerst. Laten we het onderscheid maken tussen kader en de uitvoering. De raad geeft kaders en het college zorgt voor een goede uitvoering. Daar hebben wij een commissie voor ingesteld. Ik ga u daar wat meer over vertellen, want het valt me op dat we het steeds vaker lijken te hebben over straatnamen. Ik denk dat het goed is om terug te grijpen op hoe we dit doen en waarom we dat zo doen. Vooropgesteld: het is helemaal niet lastig om vrouwelijke voorbeelden te vinden. Als ik het krantenartikel teruglees, is dat niet helemaal wat mijn afdrong van het artikel is. We hebben voor De Suikerzijde een hele lange lijst met pioniers waaronder vrouwelijke pioniers. Het is geen enkel probleem om daar een fiftyfifty-verdeling van te gaan maken. Dat zullen we doen. Er is er een aantal voorbeelden genoemd. Deze huidige samenstelling van de straatnamencommissie vindt dat je een aantal voorwaarden zou moeten kunnen stellen aan namen. Iemand moet bijvoorbeeld al lang genoeg overleden zijn om zeker te weten dat die van onbesproken gedrag is. Men vindt het belangrijk dat de namen enigszins goed uitspreekbaar zijn. U noemde twee voorbeelden die dat misschien iets minder zijn en waar ik regelmatig mensen daarmee hoor worstelen om dat goed uit te spreken. Dus is er een voorkeur voor makkelijk uitspreekbare namen. Dat geeft niet, want er zijn voldoende andere vrouwen. Misschien dat deze mevrouw die u noemde, Cato Pekelharing-Doijer, een plek zou kunnen krijgen met niet al te veel huisnummers, zodat we niet al te veel mensen daarmee opzadelen. Dat kunnen we allemaal oplossen.

00:23:36

De heer Van Niejenhuis: U vraagt ook: hoe verhouden de beoogde straatnamen in De Suikerzijde zich tot de aangenomen moties? Daarmee de wens om een evenredige verdeling te verzorgen. Wij denken dat dat geen probleem is. Wij hebben op basis van een eerdere motie vanuit de GroenLinks-fractie met elkaar afgesproken dat de Held 111, de Heldin gaat worden. Het moet nog in ons taalgebruik insluipen. Dat is nog steeds het uitgangspunt. Daarvoor willen wij een groot aantal straten vernoemen naar prominente vrouwen uit onze geschiedenis. Hetzij uit onze Groningse hetzij uit onze Nederlandse geschiedenis, of misschien wel wereldgeschiedenis. Wij hebben eerder een motie gehad vanuit de PvdA-fractie om het slavernijverleden en de helden daaruit te benoemen. Ook daarvan hebben we gezegd: "Dat gaan we natuurlijk doen." Ik denk dat het goed is om te benadrukken dat de straatnamencommissie daar geen enkele aanmoediging in nodig had. De

straatnamencommissie is zich zeer bewust van alle maatschappelijke thema's die leven. Diversiteit en wat daar allemaal mee samenhangt, is zeker één van die thema's.

00:24:40

De heer Van Niejenhuis: Het is wel zo dat dat enige tijd nodig heeft om zich te vertalen naar concrete straatnamen. Ik snap dat de raad denkt: wanneer komt het? Maar de straatnamencommissie heeft hier geen aanmoediging nodig. We gaan dit echt goed organiseren. Daar heb ik geen enkele zorg over. Inmiddels bestaat de straatnamencommissie uit drie mannen en twee vrouwen. Ik vind het niet nodig om dat te zeggen, want de werkwijze van de straatnamencommissie is namelijk dat zij overal hulp voor inschakelen. Omdat er heel veel verschillende experts zijn op verschillende thema's. Zodra zij aan de slag gaan met een thema, roepen zij daarvoor externe kennis in. Laten zij zich heel goed adviseren en worden heel veel perspectieven in dat advies meegenomen. Ik denk dat we het goed georganiseerd hebben. Ik denk, Voorzitter, dat ik daarmee alle vragen benoemd heb.

00:25:39

Voorzitter: Dank u wel voor uw antwoorden. We gaan we naar de tweede vragenset. Dat zijn vragen van de fracties van de Partij voor de Dieren en D66 over het slavernijverleden. Het woord zal daarvoor gevoerd worden door mevrouw Bosma. Aan u het woord.

00:25:53

Mevrouw Bosma: Dank, Voorzitter. De dag staat in het teken van diversiteit. Naar aanleiding van de presentatie van het onderzoek naar de Groningse betrokkenheid bij het slavernijverleden en de uitkomsten daarvan, willen wij graag meer zichtbaarheid geven aan die betrokkenheid. We vragen ons daarom af hoe het college het onderwerp verder wil oppakken wat betreft educatie, bewustwording en de bewustwording van die betrokkenheid. Hoe die zich vertaalt naar het heden. Of het een idee is om bij de portretten van de oud-burgemeesters bijvoorbeeld wat extra informatie te geven. Vandaar de vragen.

00:26:28

Voorzitter: Dank u wel. Heel beknopt en helder verwoord. Zijn er fracties die behoefte hebben om op de vragensteller te reageren? Dat is niet het geval. Dan kunnen we direct over naar beantwoording van het college. Mevrouw Molema.

00:26:43

Mevrouw Molema: Net werd al gezegd: het herschrijven van de geschiedenis. Met alle informatie die we steeds meer weten of het slavernijverleden ben je natuurlijk bezig om de geschiedenis te herschrijven. Waarin je laat zien dat er meerdere verhalen en perspectieven zijn.

00:26:59

Mevrouw Molema: U bent vorige week geïnformeerd dat we stappen aan het zetten zijn op het monument. Dat we kiezen voor twee monumenten, maar ook dat we dat proces heel nadrukkelijk met de nazaten te gaan doen. Ik begin hier mee om dat duidelijk te maken, omdat in die gesprekken naar voren komt dat het heel erg essentieel is dat we iets doen rondom educatie, voorlichting, maar ook het zichtbaar maken in het heden. Wat ik zou willen voorstellen is dat het onderdeel is van het

gesprek wat wij voeren met de nazaten over het slavernijmonument. In ieder geval komt dat daarbij aan de orde, want een monument zonder verhaal vertelt natuurlijk heel erg weinig in de stad. Daar zal dat een belangrijk onderdeel van zijn.

00:27:42

Mevrouw Molema: We zijn bezig met een actieplan racisme. Dat doen wij echt interactie samen met de inwoners. Daar komt een bijeenkomst voor waarbij we eerst gaan verkennen: wat is nu waar mensen in het dagelijks leven tegen aanlopen? Dat kun je een probleemanalyse noemen, want het gaat om het verhaal wat mensen daadwerkelijk meemaken in de stad en waar zij behoefte aan hebben. Daar zal iets uitkomen rondom voorlichting, educatie. Wij doen op dit moment best wat met het Meldpunt Discriminatie.

00:28:08

Mevrouw Molema: Ik kan mij voorstellen dat daar een aantal extra aandachtspunten uitkomen. Ook met nazaten hebben we dit aangekondigd en zij geven aan dat ze het heel erg prettig vinden dat we daarmee aan de slag gaan. Dan zou de doorwerking van het slavernijverleden in het heden daarin terug kunnen komen.

00:28:24

Mevrouw Molema: De concrete vragen die u stelt: extra informatie bij de burgemeestersportretten. Ik zou dat daar willen laten. Op het moment dat we dat doen, zou ik echt een zorgvuldig proces willen doorlopen. Ik weet dat Bitterzoet Erfgoed dit bij het Museum aan de A heeft gedaan. Ik kan mij voorstellen dat de onderzoekers die nu het onderzoek naar het slavernijverleden en de rol van de gemeente Groningen hebben onderzocht, daar wat in zouden kunnen doen. Ik zou vooral aan Bitterzoet Erfgoed willen vragen: hoe hebben jullie dat aangepakt bij de expositie in het Museum aan de A? Wat is jullie ervaring daarin? Wat mij betreft moet het dan vooral goed aansluiten bij waar de behoefte ligt bij de nazaten. Daar komen wij later bij u op terug.

00:29:09

Voorzitter: Dank u wel voor uw antwoord. Ik kijk naar de vragensteller. Die is helemaal tevreden. Dank u wel beiden. We gaan naar het laatste setje vragen. Die gaan over het waarschuwings- en alarmeringssysteem. Het zijn vragen van de PVV en de VVD. Ze zullen gesteld worden door mevrouw Blauw en mevrouw Jacobs. Wie mag ik eerst het woord geven? Mevrouw Jacobs.

00:29:34

Mevrouw Jacobs: De vragen spreken denk ik voor zich. De vragen vier en vijf zijn specifiek van de fractie van de VVD. Die zien vooral op: is er mogelijkheid om in de resterende tijd te zorgen dat de problemen die bij het overgaan van het WAS naar het NL-Alert de komende tweeëntwintig maanden opgelost zouden kunnen worden? Wat is daar de rol van de gemeente?

00:30:01

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Blauw.

00:30:04

Mevrouw Blauw: Bij ons ging het er met name om dat bijvoorbeeld ouderen wat minder gebruik maken van een mobiele telefoon. Dat de NL-Alert misschien wat minder aankomt. Wij hadden een vraag gesteld over het luchtalarm. Deze te willen

vervangen was meer een kostenoverweging. Wij hadden zo iets: moeten kosten boven de veiligheid gesteld worden?

00:30:42

Voorzitter: Dank u wel voor uw vragen. Zijn er fracties die daarop willen reageren? Meneer Sijbolts.

00:30:49

De heer Sijbolts: Dank u wel, Voorzitter. In zekere zin dank aan de VVD en de PVV voor deze vragen. Wij hadden vlak voordat zij deze vragen stuurden schriftelijke vragen ingediend. Ik stel voor dat daar waar de overlap is, het college onze schriftelijke vragen kan negeren. Wat overblijft zien we graag schriftelijk tegemoet. Ik sluit aan bij de zorgen over ouderen die minder snel beschikking hebben over een mobiele telefoon. Ik voeg daar graag anderstaligen aan toe die misschien de taal niet goed machtig zijn en niet weten hoe ze om moeten gaan met een NL-Alert. Dank u wel, Voorzitter.

00:31:24

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er verder nog fracties behoefte hebben om te reageren? Dat is niet het geval. Dan gaan we over naar de beantwoording van de burgemeester.

00:31:35

De heer Schuiling: Dank u zeer. Het systeem waar we het over hebben is eigendom van het Nationaal instituut voor de Publieke Veiligheid. Ons land telt ongeveer 4300 palen. Die worden beheerd en onderhouden door het NIPV. In onze provincie staan bijna 200 palen die daar deel van uitmaken. Ik denk dat iedereen begrijpt dat het van belang is dat de wijze van alarmering in ons hele land op precies dezelfde wijze plaatsvindt. De minister heeft echter wel aangegeven dat ze er oog voor heeft dat er verschillende omstandigheden in het land kunnen zijn die maken dat er maatwerk gevoerd moet worden. Ze heeft zelf het voorbeeld van de chemische industrie genoemd. Er zijn misschien andere omstandigheden. Ik weet niet precies waar dat toe leidt, omdat het een landelijke discussie is waarbij ik me kan voorstellen dat de eenvormigheid voorop moet staan. Dat is de vraag: hoe zit het met de invloed van de gemeente? Die is er niet. De andere vraag: wie doet het dan? Het is een zaak van landelijk niveau. Er is mogelijkheid tot maatwerk.

00:32:59

De heer Schuiling: De portefeuillehouder crisisbeheersing van onze veiligheidsregio heeft bij RTV Noord aangegeven dat het wel gewenst is, ook gelet op de politieke situatie van dit moment, om dat wel bij de hele afweging te betrekken. Wij hebben dat ingebracht in de landelijke discussie. Voor wat betreft de dekking, dat gaat nu op een andere manier. De dekking van de providers in onze gemeente is dusdanig dat het verantwoord is. NL-Alert is actief op de verschillende mobiele telefoons die men heeft. Hoe zit dat? Vrijwel alle mobiele telefoons die in Nederland verkocht worden, zijn standaard ingesteld voor NL-Alert. De overheid zendt tweemaal per jaar een testbericht uit: op de eerste maandag in juni en december. Dan kan men controleren of de mobiele telefoons goed zijn aangesloten. Verder wordt er actief via campagnes op gewezen hoe men met zo'n NL-Alert om moet gaan. Voor het overige denk ik dat men op Rijksniveau inmiddels zoveel vertrouwen heeft dat dat een verantwoorde wijziging is van het systeem. Dat de dekking met mobiele apparaten dusdanig is dat

men deze stap inmiddels heeft kunnen zetten. Met de kanttekeningen en nuanceringsen die ik er zojuist bijgeplaatst heb.

00:34:57

Voorzitter: Hartelijk dank. Dan kijk ik eerst naar de vragenstellers of er vervolgvragen zijn, of dat de vraag voldoende beantwoord zijn. Volgens mij is dat het geval. Daarmee komen we tot het einde van dit vragenuur. Dank u voor de aanwezigheid. We zien elkaar straks bij de raad.